

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СУМСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

07.12.2016

м. Суми

№ 34

Справа № 02-06/06-2015

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання ВДР про попередні висновки у справі від 15.11.2016 за № 114 та матеріали справи № 02-06/06-2015,

ВСТАНОВИЛА:

У зв'язку з наявністю ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції у бездіяльності публічного акціонерного товариства «Укртелеком» (м. Київ, бульвар Т. Шевченка, 18, ідентифікаційний код 23825401, далі – ПАТ «Укртелеком», Товариство) в особі Сумської філії (далі – Сумська філія ПАТ «Укртелеком», Філія), яка полягала у неукладенні Договору про технічне забезпечення електропостачання споживача та не оформленні Акта допуску на підключення електроустановки, розташованої за адресою: вул. Воскресенська, 14, м. Суми, що призвела до ущемлення інтересів фізичної особи – підприємця Заїки Алли Миколаївни (м. Суми, вул. Хххххххх, ХХ кв.хх) (далі – ФОП Заїка А.М.), розпорядженням адміністративної колегії Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 18.02.2015 року № 13 розпочато розгляд справи №02-06/06-2015.

В ході збору і аналізу доказів у справі встановлено наступне.

ФОП Заїка А.М. є споживачем електричної енергії ПАТ «Сумиобленерго» на підставі Договору, згідно з яким дозволена потужність струмоприймачів на об'єкті Заявника становить 15 кВт.

За інформацією ПАТ «Сумиобленерго», наданою листом від 24.02.2014 №17/2007, ФОП Заїка А.М. отримує електричну енергію з використанням трансформаторної підстанції 139 (далі - ТП - 139), яка є власністю публічного акціонерного товариства «Укртелеком». Приєднана потужність електроустановок ТП – 139 становить 515 кВт.

Сумська філія Товариства діє на підставі Положення про Сумську філію ПАТ „Укртелеком”, затвердженого рішенням Загальних зборів акціонерів ВАТ „Укртелеком” (протокол від 16.04.2004 №3), нова редакція якого затверджена рішенням Правління ПАТ „Укртелеком” (протокол від 09.09.2011 № 42) (далі – Положення). Філія є відокремленим підрозділом ПАТ «Укртелеком», який не має статусу юридичної особи і здійснює діяльність на території Сумської області від імені ПАТ «Укртелеком» в межах повноважень, наданих їй останнім і Положенням. Філія підконтрольна Правлінню Товариства, рішення якого є для неї обов'язковими.

Здійснення діяльності суб'єктів господарювання на вказаних ринках протягом досліджуваного періоду регулювалося Законами України «Про електроенергетику», «Про природні монополії»; постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил користування електричною енергією для населення» № 1357 від 26.07.1999; Умовами та Правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, затвердженими постановою НКРЕ від 13.06.96 № 15/1, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08.08.96 за № 433/1458 (далі – Ліцензійні умови з постачання електроенергії); Умовами та Правилами здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, затвердженими постановою НКРЕ від 13.06.96 № 15, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 06.07.96 за № 408/1433 (далі – Ліцензійні умови з передачі електроенергії); постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України (далі – НКРЕ) від 12.03.2009 № 299 «Про затвердження Положення про Інформаційно-консультаційний центр по роботі із споживачами електричної енергії», зареєстрованою в Міністерстві юстиції 06.04.2009 за № 308/16324; Правилами технічної експлуатації електроустановок споживачів, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 25.07.2006 № 258, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 25.10.2006 за № 1143/13017; Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою НКРЕ від 31.07.96 № 28, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 02.08.96 за № 417/1442 (далі – ПКЕЕ) іншими нормативно-правовими актами.

Правова оцінка дій суб'єкта господарювання

Відповідно до статті 277 Господарського кодексу України, статей 7, 24, 26 Закону України «Про електроенергетику» додержання вимог Правил користування електричною енергією є обов'язковим для суб'єктів електропостачання.

Правилами користування електричною енергією (у редакції чинній на момент видачі ВАТ «Укртелеком» технічних умов на зовнішнє електропостачання приміщення об'єкта, розташованого за адресою: м. Суми вул. Воскресенська, 14), передбачено:

- у разі постачання споживачу електричної енергії в точці продажу на межі балансової належності цього споживача та власника електричних мереж, який не є постачальником електричної енергії, між споживачем та цим власником електричних мереж на основі типового договору (додаток 1) укладається договір про технічне забезпечення електропостачання споживача, а між електропередавальною організацією та цим власником електричних мереж укладається договір про спільне використання технологічних електричних мереж споживача на основі типового договору (додаток 2) (пункт 1.5 Правил);

- у разі використання технологічних електричних мереж основного споживача субспоживачем відносини між споживачем та субспоживачем, у тому числі їх взаємна відповідальність, регулюються договором про спільне використання технологічних електричних мереж споживача, що укладається між ними на основі типового договору (додаток 2). У разі використання технологічних електричних мереж основного споживача електропередавальною організацією відносини між споживачем та субспоживачем, у тому числі їх взаємна відповідальність, регулюються договором про технічне забезпечення електропостачання субспоживача, який укладається на основі типового договору (додаток 1) (пункт 1.7 Правил);

- договір про постачання електричної енергії між постачальником електричної енергії та субспоживачем або споживачем, електроустановки якого приєднані до мереж електропередавальної організації, має укладатись після укладення між субспоживачем та основним споживачем (електропередавальною організацією) договору про спільне використання технологічних електричних мереж основного споживача або договору про технічне забезпечення електропостачання субспоживача (споживача) (пункт 1.8 Правил).

Враховуючи зазначене, оскільки ПАТ «Укртелеком» є власником мереж, за допомогою яких здійснюється електропостачання споживача ФОП Заїка А.М., сторони мають спільну межу

балансової належності, укладення відповідного договору про технічне забезпечення енергопостачання споживача є обов'язковим в силу вищевказаних норм Закону та Правил.

ВАТ «Укртелеком», як власником електричних мереж, було видано ФОП Заїка А.М. Технічні умови від 01.09.2006 за № 01/12-718 на зовнішнє електропостачання приміщення об'єкта, розташованого за адресою: м. Суми вул. Воскресенська, 14, з дозволеною потужністю 100 кВт (далі – ТУ).

ВАТ «Сумиобленерго» листом від 25.10.2006 № 56/7869 було надано узгодження вимог до організації розрахункового обліку електричної енергії та точок установлення розрахункових засобів обліку, категорії струмоприймачів з надійності електрозабезпечення об'єкту по вул. Воскресенська, 14, м. Суми. При цьому вказаним листом встановлено, що дозволена потужність – 100 кВт; для одержання потужності замовнику необхідно:

- Виконати проект зовнішнього електропостачання об'єкту у відповідності з вимогами «Правил улаштування електроустановок» (далі – ПУЕ). Проект має бути виконаний проектною організацією, що має ліцензію на виконання відповідних проектних робіт.

- Електропостачання об'єкту здійснити КЛ-0,4 кВ від ЩО-55 комірка 2 ТП -139 – власник ВАТ «Укртелеком» (згідно технічних умов від 01.09.2006 №01/12-718).

- Акти розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, довідку про виконання ТУ та договір на приєднання одержати у власника ТП – 139.

- До початку будівництва проект погодити у відділі проектування і технічних умов (ВПіТУ) ВАТ «Сумиобленерго».

У відповідності до зазначеного, Робочий проект (шифр об'єкта -08-2006-ЭО) «Електрооборудование здания кафе-дискотека по ул. Воскресенская, 14 в г. Сумы» було розроблено ТОВ Інженерно-техічна компанія «Автоматик груп» (ліцензія АБ №204567 ДКУБА дійсна до 09.08.2010), та узгоджено в частині обліку електричної енергії з ВАТ «Сумиобленерго», про що свідчить лист останнього від 15.11.2006 №36/8676.

На звернення ФОП Заїка А.М. (лист б/н від 19.10.2006) Сумським МРВЕ ВАТ «Сумиобленерго» було здійснено перевірку схеми включення електричної енергії, про що свідчить рахунок від 19.10.2006 №9615, виставлений за надані ВАТ «Сумиобленерго» послуги до оплати ФОП Заїка А.М., окрім цього, відповідно до наказу від 03.07.2006 № 8/186, Сумським МРВЕ ВАТ «Сумиобленерго» було підписано Акт виконаних робіт (згідно з листом б/н від 28.02.2007) по обстеженню з питань подачі напруги на нові або реконструйовані електроустановки юридичних осіб з 3 - фазним обліком та здійснено опломбування розрахункових вузлів обліку (Акт опломбування обладнання від 28.02.2007).

Сумською філією ВАТ «Укртелеком» було проведено вимірювання опору ізоляції електромережі та струмоприймачів об'єкту по вул. Воскресенська, 14, м. Суми, про що свідчить Протокол від 05.07.2007 № 39, підписаний провідним інженером електротехнічної лабораторії - Лисаковим І.І; інженером вимірювачем – Покутнім А.І., відповідальним за електрогосподарство ТОВ Інженерно-техічна компанія «Автоматик груп» - Землянка. В.Г.

Внаслідок зазначеного Сумською філією ВАТ «Укртелеком» було видано ФОП Заїка А.М. довідку про виконання технічних умов від 01.09.2006 301/12-718.

Акт робочої комісії про готовність закінченого будівництвом об'єкта для пред'явлення державній приймальній комісії стосовно зовнішнього електропостачання споруди по вул. Воскресенська, 14 з дозволеною потужністю 100 кВт підписано 14.12.2007 комісією у складі:

- голови комісії – представника замовника – Заїка А.М. (фізична особа – підприємець);

- субпідрядних (монтажних) організацій – Землянко В.Г. (директор ТОВ Інженерно-техічна компанія «Автоматик груп»);

- начальником електроцеху Сумської філії ВАТ «Укртелеком», яким здійснювався технічний нагляд за будівництвом - Синиченком В.І.;

- головним державним інспектором ТУ по Сумській області – Гончаровим А.М.

У зв'язку з зазначеним ФОП Заїка А.М. листом від 20.02.2008 №6 звернулася до Сумської філії ВАТ «Укртелеком» (вх. 20.02.2008 №3/266) щодо укладення Договору про технічне забезпечення електропостачання споживача.

Натомість Сумською філією ВАТ «Укртелеком» було запропоновано ФОП Заїка А.М. та укладено Договір від 07.03.2008 №395-598109 оренди нерухомого майна товариства, що

належить до ТП загальною площею до 20 м² (із змінами), предметом якого є передача у строкове платне користування приміщення, розташованого в м. Суми на 1 поверсі 1 - поверхового будинку №16 по вулиці Воскресенська, площею 1 м² – виробничих приміщень, із них 1 м² технологічних приміщень для розміщення розподільчої шафи, в якій розташовані два рубильника на 400 А, з запобіжниками 250 А з яких підключені дві кабельні лінії АВВТ 4х70; з терміном дії до 06.02.2011 (включно) (далі – Договір оренди).

Виходячи з інформації, викладеної у листі ПАТ «Укртелеком» (лист від 18.12.2013 №590000/8-3588), строк дії Договору оренди закінчився 06.01.2014, в строк до 06.01.2014 ФОП Заїка А.М. необхідно було демонтувати обладнання та повернути орендоване майно в належному стані, підписавши акт передачі – приймання майна.

На численні звернення ФОП Заїка А.М. (листи від 01.10.2008 №11, від 30.04.2012 б/н, 30.07.2012 б/н, 10.09.2012, 26.10.2012 б/н та інш.) щодо укладення Договору про технічне забезпечення електропостачання споживача ПАТ «Укртелеком» в особі Сумської філії протягом 2008 – 2012 років не було вжито заходів по укладенню вказаного договору.

Бездіяльність ПАТ «Укртелеком» в особі Сумської філії, яка полягала у неукладенні Договору про технічне забезпечення електропостачання споживача та неоформленні Акта допуску на підключення електроустановки, неодноразово була предметом розгляду звернень ФОП Заїка А.М. з зазначеного питання до уповноважених органів: Територіального підрозділу НКРЕ у Сумській області, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики України, Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної і теплової енергії в Сумській області, за результатами розгляду яких висновками уповноважених органів було підтверджено неправомірність такої поведінки ПАТ «Укртелеком» (лист ТП НКРЕ у Сумській області від 17.07.2012 №30-18/164, лист НКРЕ від 01.08.2012 №4840/11/47-12, лист Держенергонагляду у Сумській області від 14.09.2012 №1147/40, Протокольним рішенням засідання комісії з розгляду звернення споживача електричної енергії до інспекції Держенергонагляду у Сумській області від 30.07.2012).

На виконання вимог уповноважених органів та ПАТ «Сумиобленерго» щодо необхідності укладення ПАТ «Укртелеком» в особі Сумської філії договору про технічне забезпечення електропостачання споживача з ФОП Заїка А.М. такий договір було укладено 18.01.2013 за №2-598201. Зазначеним Договором Товариство підтвердило, що потужність електроустановок заявника становить 100 кВт, дозволена потужність також 100 кВт (пункт 1.3 Договору) та зобов'язалося забезпечувати технічну можливість для передачі Споживачу електричної енергії в межах 100 кВт потужності на III класі напруги (ступінь напруги 0,4 кВ) в обсягах, визначених відповідно до договору з постачальником електричної енергії, шляхом формування електричної схеми відповідної пропускну здатності.

При цьому слід зазначити, що Договір про технічне забезпечення електропостачання споживача від 18.01.2013 №2-598201 був укладений на строк до 31.12.2013. У зв'язку з закінченням терміну дії зазначеного договору ФОП Заїка А.М. листами від 30.01.2014, 11.03.2014 та від 30.04.2014 неодноразово зверталась до Філії щодо переукладення Договору про технічне забезпечення електропостачання споживача на новий термін.

Філія (листами від 19.02.2014 №590000/8-374 та від 07.04.2014 №590000/8-744) відмовила ФОП Заїці А.М. у переукладенні договору про технічне забезпечення електропостачання споживача на новий термін та, зокрема, зазначає: *«...збільшення дозволеної потужності електроустановок ФОП Заїка А.М. до 100 кВт не можливе, так як Філія не планує у 2014 році для власних потреб корегувати(зменшувати або збільшувати) дозволена до використання потужність електроустановок по ТП -139»* (мовою оригіналу).

Таким чином, бездіяльність ПАТ «Укртелеком» в особі Сумської філії протягом 2008-2012 років, яка полягала у неукладенні Договору про технічне забезпечення електропостачання споживача та не оформленні Акта допуску на підключення електроустановки, розташованої за адресою: вул. Воскресенська, 14, м. Суми, призвела до унеможливлення внесення ПАТ «Сумиобленерго» змін до Договору на постачання електроенергії від 03.06.2004 №1853 щодо збільшення дозволеної потужності до 100 кВт об'єкта Заявника, розташованого по вул. Воскресенська, 14, м. Суми протягом цього періоду.

Як встановило територіальне відділення, приєднання електроустановок до електричних мереж безпосередньо пов'язано з ринком передачі електричної енергії, оскільки відповідно до положень статті 1 Закону України «Про електроенергетику» приєднання електроустановки визначається як *надання електропередавальною організацією* послуги замовнику із створення технічної можливості для передачі (прийняття) в місце приєднання електроустановки замовника відповідної потужності до електричних мереж електропередавальної організації (у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності

Згідно з пунктом 2.2 Умов та правил здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, затверджених постановою Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України 13.06.1996 № 15, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 26 липня 1996 р. за № 408/1433 (надалі – Умови та Правила), ліцензіат має право здійснювати ліцензовану діяльність лише на території здійснення ліцензованої діяльності

Пунктом 1.4 Умов та Правил встановлено, що під територією здійснення ліцензованої діяльності розуміється територія адміністративно-територіальної одиниці, де розташовані місцеві (локальні) електричні мережі, що перебувають у власності ліцензіата, яку ліцензіат погоджує з центральним органом виконавчої влади, що здійснює управління в електроенергетиці, указується ліцензіатом в описі за формою, наведеною в додатку до Умов та Правил, і затверджується НКРЕ (наразі – НКРЕКП) в установленому порядку. Якщо на території адміністративно-територіальної одиниці розташовані електричні мережі інших ліцензіатів, то територія здійснення ліцензованої діяльності кожного з цих ліцензіатів визначається відповідно до території розташування об'єктів електроенергетики, що перебувають у власності ліцензіата.

Відповідно до пункту 1.10 Правил користування електричною енергією електропередавальною організацією, що здійснює діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в межах закріпленої території здійснення ліцензованої діяльності, **забезпечує передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та технологічними електричними мережами інших власників, які не мають ліцензій на передачу електричної енергії** місцевими (локальними) електричними мережами.

Відповідно до частини 2 статті 5 Закону України «Про природні монополії», зведений перелік природних монополій ведеться національними комісіями регулювання природних монополій у відповідній сфері. На офіційному веб-сайті НКРЕКП (<http://www.nerc.gov.ua/?id=11993>) розміщений перелік суб'єктів господарювання, які отримали ліцензію з передачі місцевими (локальними) електромережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом. Зокрема, на території Сумської області у 2012 – 2015 роках на ринку передачі місцевими (локальними) електромережами електроенергії діяли три суб'єкти господарювання:

- ПАТ «Сумиобленерго»;
- ДТГО «Південно-Західна залізниця»;
- ДП «Південна залізниця».

Тобто суб'єктом порушення конкурентного законодавства під час приєднання електроустановок до електричних мереж, в тому числі й технологічних, що належать іншим суб'єктам господарювання, може бути лише суб'єкт господарювання, який діє на ринку передачі електричної енергії, що наділений індивідуальними ознаками такого суб'єкта господарювання, а саме має відповідну ліцензію та належить до природної монополії.

Зважаючи на те, що ПАТ «Укртелеком» не є електропередавальною організацією, а відтак не діє на ринку передачі місцевими електромережами електричної енергії, його бездіяльність не може бути кваліфікована як порушення законодавства про захист економічної конкуренції на ринку передачі електричної енергії субспоживачам місцевими (локальними) електричними мережами.

Отже, в ході розгляду справи територіальним відділенням не доведено вчинення ПАТ «Укртелеком» порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

На виконання пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням

Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за № 169-р) (зі змінами), копію подання про попередні висновки у справі №02-06/06-2015 (далі – *Подання*) із супроводжувальними листами від 16.11.2016 №02-06/1850 та №02-06/1851 було надіслано сторонам у справі.

У відповідь на *Подання* зауважень чи заперечень від ФОП Заїка А.М. до *Тервідділення* не надходило; в свою чергу, листом від 30.11.2016 №584/800922/889-800000-8961 ПАТ «Укртелеком» повідомило, що погоджується з висновками, зробленими у *Поданні*.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, яке зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482, зі змінами і доповненнями, пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

У зв'язку з не доведенням вчинення порушення ПАТ «Укртелеком» законодавства про захист економічної конкуренції закрити провадження у справі №02-06/06-2015 без прийняття рішення по суті.

Відповідно до статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду Сумської області у **двомісячний строк з дня його одержання.**

Голова адміністративної колегії:

Є. М. Касьян

Члени
адміністративної колегії :

_____ /С.В. Гусак/

_____ /А.О. Товстуха/

Секретар колегії

_____ / Бугаєнко І.В./